

CESTOVNÍ ZPRÁVA

Workshop „Elektronické informační zdroje“

Mgr. Jitka Venclová

(+ Mgr. Marta Zizienová, Mgr. Jiří Fišer, Bc. Václav Ovčačík)

14. 2. 2018

ZČU v Plzni

Kooperační akviziční modely v Německu / Monika Ullmann (v zastoupení Angela Malz)

V Německu je složité, resp. nemožné tvořit konsorcia na nákup elektronických informačních zdrojů (dále EIZ) v celostátním měřítku. Konsorcia jsou tvořena v rámci jednotlivých spolkových zemí. Na webu existuje přehled konsorcií v Německu (viz prezentace). Pokud chce některá instituce konkrétní EIZ, může na tomto webu porovnat podmínky jednotlivých konsorcií a k některému se přidat.

Velké spolkové země mají centrální pobočku pro správu konsorcií. Sasko pobočku nemá, proto správu EIZ řeší každá instituce sama.

Technische Universität v Chemnitz vede správu konsorcia pro Springer eJournal, Wiso, EBSCO, RÖMPP (chemická databáze) a Springer e-books. Jednou za rok se knihovny schází a plánují konsorcia pro následující rok.

Výjimečně vznikají i konsorcia mezi spolkovými státy - např. DIN (databáze norem) je zajišťována prostřednictvím konsorcia mezi státem Sasko a Durinsko.

DEAL - nová vize konsorcia rektorské konference - celoněmecké konsorcium na databáze Springer, Wiley a Elsevier. Plánem rektorů byl levnější přístup zdrojů pro celé konsorcium. Tato vize se bohužel nenaplnuje. Smlouvy s Wiley a Springer byly letos uzavřeny. S Elsevierem nedošlo k dohodě - nechce přistoupit na politiku Open Access. Některé instituce v Německu již smlouvu na letošní rok s Elsevierem nemají a svou poptávku uspokojují prostřednictvím MVS. TUC má smlouvu do konce letošního roku. Co bude dál neví.

V rámci našeho přeshraničního projektu vzniklo první mezinárodní konsorcium na e-knihy z databáze Taylor & Francis.

Elektronické informační zdroje Vysokoškolské knihovny VŠ Zittau/Görlitz / Ralf Schwarzbach

V Německu se vyskytuje řada druhů vysokých škol. HSZ patří mezi specializované vysoké školy. Profesori zde mají specifické požadavky na EIZ. Studuje zde 3100 studentů, je tu 6 fakult, 30 studijních oborů, 2 studijní lokality a 300 000 dokumentů (včetně e-knih, časopisů a norem).

Uživatelé nezajímají licenční podmínky, jeho cílem je studium plného textu.

DBIS - informační systém databází (cca 12500), nabízí tematické hledání v databázích či prohlížení odborných seznamů.

Přístup k EIZ mají studenti v síti HSZ, přes VPN či Shibboleth - jako u nás.

Přehled přístupných databází na HSZ mají na svých webových stránkách.

V rámci snahy o větší využívání EIZ probíhají školení vyučujících, propagace na webových stránkách a školení samotných zaměstnanců knihovny.

Databáze a e-knihy v KVK v Liberci / Dana Petrýdesová

KVK má odlišný přístup k EIZ než na univerzitních knihovnách. Má jiné cílové skupiny uživatelů i jiné finanční prostředky. Snaží se zajistit EIZ, které nemá TUL (Academic Search Complete, Business Source Complete, Anopress, PressReader, ASPI, Vogue, Naxos Music Library). Prozatím neví, jak to bude s budoucím financováním. V ČR běží projekt CzechELib, který poskytuje dotace pro výzkumné organizace, kterými krajské knihovny prozatím nejsou. Uživatelé využívají převážně vzdálený přístup do EIZ.

Digitální knihovna KVK v Liberci - systém Kramerius - obsahuje významné publikace z německé knihovny týkající se regionu. Jsou zpřístupňovány v souladu s českým autorským zákonem (autoři jsou 70 let po smrti). Ostatní dokumenty jsou dostupné v knihovně z konkrétních PC. Velká část dokumentů je v němčině.

Půjčování e-knihy v ČR - trh je poměrně roztržštěný. Existuje tu několik platforem a uživatelé bývají zmatení. Nejvyužívanější platformy jsou EBSCO eBooks (i české tituly - Karolinum, MUNI), ProQuest eBook Central (obdobná nabídka jako EBSCO), Levná knihovna, eReading.cz (e-vypůjčky - knihovna si předplatí určité množství e-vypůjček bez konkrétní specifikace, může omezit max. výši ceny e-vypůjčky, tím se eliminuje nabídka; nelze aplikovat v Kindlu), Flexibooks (využívá méně knihoven).

ZČU - dostupnost a financování elektronických informačních zdrojů / Barbora Katolická

ZČU v Plzni je zapojena do projektu CzechELib, díky němuž je poskytnuta dotace na nákup databází ve výši 50 % jejich ceny a 70 % ceny citačních databází. Do roku 2017 tu byla podobná situace, jako v Německu. Nyní přecházíme na model konsorciálního centra podobně, jako v severských státech. Posiluje se tak vyjednávací pozice výzkumných organizací a snižuje se administrativní zátěž členských institucí.

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

LERNRAUM
Bibliothekarische
Informationsplattform

PROSTOR UČENÍ

Knihovnická informační platforma

Přehled databází včetně využití je k dispozici v prezentaci.
Prostřednictvím MVS se dají poskytovat jednotlivé kapitoly z e-knih.
Se školeními na využívání EIZ kontaktuje knihovna proděkany pro vědu na jednotlivých fakultách.

Elektronické informační zdroje na TUL a jejich využití / Marta Zizienová

Informace o dostupných EIZ je umístěna na webu knihovny a v online katalogu. Nejvíce jsou pokryty technické obory, lékařství, přírodní/matematické vědy a společenské vědy.

Nejvyužívanější databází je ScienceDirect, Scopus, ProQuest a Springer. Nejžádanější tituly časopisů a e-knih z databází jsou uvedeny v prezentaci. Jako třetí nejžádanější v databázi ProQuest je uveden časopis E+M, který je vydáván na TUL.

Diskuse k modulu informačních kompetencí

Německým partnerům moc nevyhovuje platforma e-learningu v Moodle. TUC navrhuje vytvoření webového rozhraní s odkazy do Moodle. Do konce měsíce by měli partneři poslat konkrétní připomínky k modulu, podle kterých budeme postupovat dál.

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

LERNRAUM
Bibliothekarische
Informationsplattform

PROSTOR UČENÍ
Knihovnická informační platforma

